

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **P. O.**, proti žalovaným: **1) Krajský pozemkový úrad v T., 2) Obvodný pozemkový úrad v T., 3) Správa katastra T.**, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného v prvom rade č. H/2005/00300-002 zo dňa 12. decembra 2005, konajúc o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne č.k. 11 S 4/2006-48 zo dňa 27. februára 2008, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie Krajského súdu v Trenčíne č.k. 11 S 4/2006-48 zo dňa 27. februára 2008 **p o t v r d z u j e .**

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Trenčíne napadnutým uznesením č.k. 11 S 4/2006-48 zo dňa 27.februára 2008 zastavil konanie a žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania. Dôvodom zastavenia konania bolo nezaplatenie súdneho poplatku za žalobu v sume 2 000,-- Sk, a to aj napriek tomu, že žalobca bol riadne vyzvaný na zaplatenie súdnych poplatkov a o jeho žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov bolo právoplatne rozhodnuté – negatívne.

Proti tomuto uzneseniu podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie, v ktorom navrhol uznesenie krajského súdu zrušiť; zároveň žiadal, aby odvolací súd zaviazal súd prvého stupňa, aby sa postaral o vrátenie chýbajúcich dokladov do súdnych spisov 19 Co 221/2006 a 19 Co 68/2007. Nepriznanie oslobodenia od súdnych poplatkov krajským súdom je podľa neho účelové a neoprávnené. Podľa reštitučných zákonov sa súdne poplatky nevyberajú. Predmetné súdne konanie priamo nadväzuje na reštitučné konanie podľa ustanovenia § 2 ods. 1 zákona č. 503/2003 Z.z. o navrátení vlastníctva k pozemkom a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 180/1995 Z.z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov (ďalej len reštitučný zákon). Krajský súd v Trenčíne tiež porušil ustanovenie § 6 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o sociálnom

poistení), keď so žalobcom zaobchádzal menej priaznivo ako s inými osobami, t.j. diskriminoval ho. Žalobca poukázal na straty dokladov dokazujúcich rasovú a majetkovú diskrimináciu jeho starej matky trenčianskymi súdmi a tým aj porušovanie jeho dedičských práv. Za sedemnášť rokov nebolo vo veci právoplatne rozhodnuté.

Žalovaný v prvom rade sa odvolal na svoje predchádzajúce tvrdenia vo veci.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku) preskúmal napadnuté rozhodnutie krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania, pretože odvolanie smerovalo proti uzneseniu (§ 214 ods. 2 písm. c/ Občianskeho súdneho poriadku).

Z obsahu súdneho spisu, ktorého súčasťou je aj administratívny spis žalovaného v prvom rade, Najvyšší súd Slovenskej republiky zistil, že žalobca sa podanou žalobou domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného v prvom rade č. H/2005-00300-002 zo dňa 12.decembra 2005, ktorým potvrdil rozhodnutie žalovaného v druhom rade ako prvostupňového správneho orgánu č. 2005/00126-012 zo dňa 10.novembra 2005 a odvolanie žalobcu zamietol. Prvostupňový správny orgán (žalovaný v druhom rade) svojím rozhodnutím č. 2005/00126-012 zo dňa 10.novembra 2005 zastavil konanie vo veci uplatnenia nároku podľa reštitučného zákona, pretože žalobca nepredložil doklady preukazujúce odňatie vlastníctva žalobcovi alebo jeho právnym predchodcom, a to ani v predĺženej lehote najskôr 90 dní a potom 60 dní.

Poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu, odvolania a dovolania alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom navrhovateľ, odvolateľ a dovolateľ (§ 5 ods. 1 písm. a/ zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a o poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov – ďalej len zákon o súdnych poplatkoch). Výnimku z poplatkovej povinnosti tvoria prípady uvedené v ustanovení § 4 zákona o súdnych poplatkoch (tzv. vecné a osobné oslobodenie od súdnych poplatkov). Zákon o súdnych poplatkoch v ustanovení § 4 ods. 2 písm. z/ s účinnosťou od 1.júla 2007 oslobodzuje od platenia poplatku navrhovateľa v konaní podľa § 5 ods. 5 reštitučného zákona, vzťahuje sa však na konanie podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku – rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam správnych orgánov, ktoré nenadobudlo právoplatnosť. V predmetnej právnej veci však ide o preskúmanie právoplatného rozhodnutia žalovaného v prvom rade, ktoré nemožno stotožňovať alebo zamieňať s konaním podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku.

Konanie podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, t.j. rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov je charakteristické tým, že:

- je preskúvaná zákonnosť právoplatného rozhodnutia, to znamená, že museli byť vyčerpané všetky riadne opravné prostriedky, ktoré sa pre také rozhodnutie pripúšťajú, t.j. žaloba podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku predstavuje mimoriadny opravný prostriedok,
- lehota pre podanie žaloby je dva mesiace od právoplatnosti napadnutého rozhodnutia,
- žalobca musí byť v súdnom preskúvavacom konaní povinne zastúpený advokátom, až na výnimky uvedené v ustanovení § 250a Občianskeho súdneho poriadku,
- rozhodnutie súdu vo veci samej (zamietnutie žaloby, zrušenie napadnutého rozhodnutia a vrátenie veci žalovanému na ďalšie konanie, zmena rozhodnutia žalovaného),
- opravné prostriedky proti rozhodnutiu súdu (§ 250ja Občianskeho súdneho poriadku).

Pri rozhodovaní o opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam správnych orgánov podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku sú v Občianskom súdnom poriadku koncipované odlišnosti od konania o žalobách:

- ide o rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti neprávoplatným rozhodnutiam správnych orgánov, t.j. v tomto prípade súd rozhoduje o riadnom opravnom prostriedku proti rozhodnutiam správnych orgánov.
- lehota pre podanie opravného prostriedku na súd je jeden mesiac od doručenia rozhodnutia správneho orgánu, ak osobitný zákon nestanovuje inú lehotu,
- okruh účastníkov konania (§ 250m ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku),
- navrhovateľ nemusí byť v konaní zastúpený advokátom,
- rozhodnutie súdu vo veci samej (potvrdenie rozhodnutia správneho orgánu, zrušenie rozhodnutia a vrátenie veci správneho orgánu na ďalšie konanie),
- opravné prostriedky proti rozhodnutiu súdu (§ 250s Občianskeho súdneho poriadku).

Z uvedeného vyplýva, že medzi týmito konaniami sú podstatné rozdiely. Nie je preto možné ich stotožňovať ani v oblasti súdnych poplatkov vo vzťahu k ustanoveniu § 4 ods. 2 písm. z/ zákona o súdnych poplatkoch. Toto ustanovenie zákona o súdnych poplatkoch sa vzťahuje na konanie podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, t.j. na rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti neprávoplatným rozhodnutiam správnych orgánov, kým v predmetnej právnej veci ide o preskúvanie zákonnosti právoplatného rozhodnutia žalovaného v prvom rade. Na základe toho Krajský súd v Trenčíne dôvodne žalobcovi vyrubil súdny poplatok za podanú žalobu v sume 2000 Sk (výzva č.k. 11 S 4/2006-10 zo dňa 23.01.2006).

O žiadosti žalobcu o oslobodenie od súdnych poplatkov bolo právoplatne rozhodnuté uznesením Krajského súdu v Trenčíne č.k. 11 S 4/2006-22 zo dňa 17. augusta 2006 v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Sž-o-KS 129/2006 zo dňa 27. apríla 2007 tak, že žalobcovi nebolo priznané

oslobodenie od súdnych poplatkov. Z toho dôvodu zostala jeho poplatková povinnosť zachovaná. Žalobcovi bola zamietnutá aj jeho žiadosť o ustanovenie zástupcu z radov advokátom uznesením Krajského súdu v Trenčíne č.k. 11 S 4/2006-31 zo dňa 20. augusta 2007 v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Sžo 136/2007 zo dňa 29. októbra 2007.

Odvolací súd považuje postup krajského súdu pri zastavení konania z dôvodu nezaplatenia súdneho poplatku za konformný so zákonom o súdnych poplatkoch (§ 5, § 10, položka 10 písm. b/ sadzobníka súdnych poplatkov) a Občianskym súdnym poriadkom (§ 138 ods. 1). Krajský súd týmto postupom neodoprel žalobcom právo na súd v zmysle ustanovenia čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, pretože ich žiadosť ako aj opakovanú žiadosť o oslobodenie od súdnych poplatkov vyhodnotil zákonným spôsobom, pre ich posúdenie si zadovážil dostatok dôkazov.

Odvolací súd sa nestotožnil s námietkou žalobcu, že súd prvého stupňa porušil v jeho prípade ustanovenie § 6 ods. 2 zákona o sociálnom poistení, pretože tento zákon sa vzťahuje na sociálne poistenie, rozsah sociálneho poistenia, právne vzťahy pri vykonávaní sociálneho poistenia, organizáciu sociálneho poistenia, financovanie sociálneho poistenia, dozor štátu nad vykonávaním sociálneho poistenia a konanie vo veciach sociálneho poistenia, výber, registráciu a postúpenie príspevkov na starobné dôchodkové sporenie (§ 1 ods. 1 a ods. 2 zákona o sociálnom poistení), o ktoré však v predmetnej právnej veci nejde.

Na základe uvedených skutočností Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie Krajského súdu v Žiline č.k. 10 S 271/2005-90 zo dňa 3. marca 2008 ako vecne správne potvrdil (§ 219 Občianskeho súdneho poriadku).

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol v zmysle ustanovenia § 224 ods. 1 v spojení s § 250k ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, keď neúspešným žalobcom ich náhradu nepriznal a žalovanému v tomto druhu konania náhrada trov konania neprináleží.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave dňa 8. septembra 2008

JUDr. Jana Henčeková, PhD., v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Nikoleta Adamovičová